

4. Ирисханова О. К. Система общеевропейских требований к уровням владения иностранным языком: параметры описания, контроля и оценки [Электронный ресурс] / Ольга Камалудиновна Ирисханова // Вестник Московского государственного лингвистического университета. – 2012. – Режим доступа до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/sistema-obscheevropeyskih-trebovaniy-k-urovnyam-vladeniya-inostrannym-yazykom-parametry-opisaniya-kontrolya-i-otsenki>.

5. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А. Е. Петров. – Москва: Академия, 2002. – 272 с.

6. Хуторской А. В. Ключевые компетенции и образовательные стандарты [Электронный ресурс] / Андрей Викторович Хуторской // Интернет-журнал «Эйдос». – 2002. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm>.

7. Finocchiaro M. Functional-Notional Approach: From Theory to Practice / M. Finocchiaro, C. Brumfit. – New York: Oxford University Press, 1983. – 180 p.

8. Savignon S. Communicative Competence: Theory and Classroom Practice / Sandra J. Savignon. – New York: McGraw-Hill, 1997. – 272 p.

9. Williams R. Computing in schools / R. Williams, C. Maclean. – Edinburgh, 1985. – 234 p.

УДК 373.5.016:811.111

А. А. Передерій,
студентка 4 курсу факультету іноземних мов, гр. АНФ-14-1,
Н. Д. Соловйова,
канд. пед. наук, доцент,
Криворізький державний педагогічний університет,
Кривий Ріг

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МОТИВАЦІЇ У ПІДЛІТКІВ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛІ

Передерій А. А., Соловйова Н. Д. Підвищення рівня мотивації у підлітків до вивчення англійської мови в школі.

У статті розглядаються пізнавальні інтереси та мотивація навчання у підлітковому віці. А також дається аналіз способів заохочення вчителем пізнавальної активності підлітків на уроках англійської мови в школі. Надано практичні рекомендації щодо підвищення рівня мотивації вивчення англійської мови підлітками.

Ключові слова: підлітки, урок іноземної мови, мотивація, соціальні мережі, коментарі.

Передерий А. А., Соловьева Н. Д. Повышение уровня мотивации у подростков к изучению английского языка в школе.

В статье рассматриваются познавательные интересы и мотивация учения в подростковом возрасте. А также дается анализ способов поощрения учителем познавательной активности подростков на уроках английского языка в школе. Предлагаются практические рекомендации по повышению уровня мотивации изучения английского языка подростками.

Ключевые слова: подростки, урок иностранного языка, мотивация, социальные сети, комментарии.

Perederiy A. A., Soloviova N. D. Raising the level of adolescents' motivation to study English at school.

The article deals with cognitive interests and motivation of learning in adolescence. It gives an analysis of the ways of encouraging adolescents' cognitive activity by teachers in English lessons at school. Practical recommendations for increasing adolescents' motivation level to study English are proposed.

Keywords: teens, language lesson, motivation, social networks, comments.

Мета – виявити рівень мотивації навчання підлітків на уроках іноземної (англійської) мови та запропонувати варіанти її підвищення.

Соціальна активність підлітка спрямована насамперед на прийняття та засвоєння норм, цінностей та способів поведінки, характерних для світу дорослих і стосунків між ними. Найважливішим новоутворенням підліткового періоду є становлення самосвідомості. Підліток вимагає визнання своєї самостійності та рівності з дорослими, хоча реальні фізичні, інтелектуальні й соціальні передумови для цього відсутні. Провідною діяльністю в цей період стає інтимно-особистісне спілкування. Тому відвідування школи в цей період мотивоване не навчанням, а бажанням побачитися і поспілкуватися з однолітками. Важливим психічним новоутворенням підлітків є також формування довільності всіх психічних процесів, спричинений передусім новими, вищими вимогами до них з боку навчальної діяльності. Підліток вже в змозі самостійно організувати свою пам'ять, увагу, мислення, уяву, певною мірою регулювати власні емоційно-вольові процеси тощо [2].

Лише в спеціально організованій діяльності можна створювати ситуації, в яких взаємостосунки з дорослими (та однолітками) відповідали б домаганням і потребам підлітків. Якісних змін зазнає і рівень мотивації учіння у підлітків. Підліток віддає перевагу тим видам навчальної діяльності, які, за його переконанням, роблять його дорослим у власних очах та в очах інших. Найчастіше його приваблюють самостійна робота на уроці, складний навчальний матеріал, можливість самостійно організовувати свою пізнавальну діяльність за межами школи. Але дуже часто підліткові не вдається реалізувати нові форми навчальної діяльності, оскільки він ще не володіє способами їх виконання. Саме в цьому йому має допомогти педагог, підтримуючи і стимулюючи його пізнавальні інтереси, заохочуючи його подальші зусилля, вселяючи йому віру в себе.

Наш досвід роботи з підлітками (14–16 років), а саме навчання їх англійської мови, застосовуючи методи анкетування та бесіди, експертної оцінки, аналізу літератури та спостереження свідчать про те, що інтерес підлітків до процесу навчання знижується. Ми згодні з думкою Н. Г. Морозової, що школа перестає бути для підлітків центром особистісного (морального, духовного) життя. Дбаючи про подолання цієї проблеми, дорослі, передусім учителі, повинні допомогти йому надолужити втрачене у формуванні навчальної діяльності, самостійно визначати навчальні завдання, обирати раціональні прийоми і способи їх розв'язання, контролювати та оцінювати свою роботу [3].

Оптимальні умови для розвитку особистості складаються тоді, коли набуття знань стає для підлітка суб'єктивно необхідним і важливим. Саме в цьому віці з'являються нові мотиви навчання, пов'язані з формуванням ідеалу, життєвої перспективи, професійних намірів і самосвідомості. Далекі і близькі цілі організують і скеровують самостійну діяльність дитини. Завдяки виконанню пізнавальних і продуктивно-творчих завдань навчання набуває особистісного сенсу, перетворюється на самоосвіту, стимулює самовдосконалення підлітка. Незадоволення собою і прагнення реалізувати задумане живлять його пізнавальну активність.

Мотив – це спрямованість школяра на окремі сторони навчальної роботи, пов'язана з внутрішнім ставленням учня з нею. В системі навчальних мотивів переплітаються зовнішні і внутрішні мотиви. До внутрішніх мотивів належать такі, як власний розвиток у процесі навчання; дію разом з іншими і для інших; пізнання нового, невідомого. Ще більш насичені зовнішніми моментами такі мотиви, як навчання як вимушене поведінку; процес навчання як звичне функціонування; навчання заради лідерства та престижу; прагнення опинитися в центрі уваги [5].

Навчання у школі може стати для підлітка формальною діяльністю, нецікавою, рутинною працею. Якщо в системі його особистісних цінностей набуття знань не є суттєвим, він вчитиметься лише заради оцінки. Крім усвідомлення необхідності навчання в школі, підліток мусить мати сформовані соціальні, позиційні мотиви, наприклад прагнення бути кращим учнем класу, вирізнятися з-поміж інших школярів. Саме на це, на нашу думку, слід спиратися в педагогічній практиці.

У зв'язку з динамічним розвитком інформаційних технологій, гаджети буквально стають ледве не єдиним способом розваг і джерелом спілкування для сучасних підлітків. Проте з розвитком соціальних мереж, будь-якому підлітку став набагато ближчий неосяжний світ. Так як англійська мова є інтернаціональною, вона зустрічається ледве не на кожній сторінці в інтернеті. Особливо популярною серед підлітків останнім часом стала мережа Інстаграм, де комунікація відбувається в більшості в коментарях під фотографіями. Це можна розглянути у ракурсі досить потужного засобу щодо пробудження інтересу підлітка до уроків англійської мови в школі.

Для підтвердження цього, ми провели дослідження у формі анкетування серед підлітків 14-16 років (9–10 класи) на базі загальноосвітньої школи №7

м. Кривого Рогу, Дніпропетровська область. В анкетуванні прийняло участь 39 учнів.

1. Були задані такі запитання з відповідними варіантами відповіді (у дужках позначений відсоток):

2. Чи подобаються вам уроки англійської мови в школі?

- а) дуже подобаються (28%)
- б) не дуже подобаються (74%)
- в) мені на них все одно (5%)
- г) зовсім не подобаються (2%).

3. Як часто ви використовуєте знання здобуті на уроках англійської мови в житті?

- а) завжди (0%)
- б) часто (25%)
- в) майже ніколи (61%)
- г) ніколи (11%).

4. Чи хотіли б ви вивчати на уроках англійської мови молодіжний сленг?

- а) так, звичайно (23%)
- б) можна було б спробувати (48%)
- в) мені все одно (15%)
- г) не хотів би (12%)

5. Чи хотіли б ви, щоб вас навчали писати коментарі англійською мовою для соціальних мереж?

- а) так, звичайно (23%)
- б) можна було б спробувати (35%)
- в) мені все одно (30%)
- г) не хотів би (10%).

6. Чи є ви активним користувачем мережі Інстаграм?

- а) так (67%)
- б) ні (33%).

Отже, аналіз відповідей на анкети свідчить про низьку задоволеність уроками англійської мови серед підлітків (всього 28%), про низький рівень практичного застосування знань в житті (всього 25%), а також про бажання підлітками вивчати молодіжний сленг (71%) і підтвердили потребу у вивченні коректного написання коментарів і комунікації англійською мовою у соціальних мережах (58%). І не дивно, адже 67% опитуваних є активними учасниками мережі Інстаграм. До того ж слід звернути увагу на досить великий відсоток учнів, які втратили будь-яку мотивацію, і яким абсолютно все одно (15% і 30% відповідно).

Ми пропонуємо розглянути декілька практичних варіантів вирішення даної проблеми, ефективність яких була перевірена під час пробного навчання в школі. Останнім часом доволі часто став використовуватися молодіжний сленг на основі звичайних загальноживаних англійських слів. Наприклад:

юзати (від англ. *use*) – використовувати;

батони (від англ. *button* – клавіші/кнопки);

спікати (від англ. *speak*) – говорити;

nami (від англ. *party*) – вечірка;
мані (від англ. *money*) – гроші;
мазер (від англ. *mother*) – мама тощо.

Якщо в кінці або на початку кожного уроку учням давати по декілька таких слів і просити їх скласти речення спочатку вживаючи українську мовну одиницю, а потім англійську – це був би ефективний і цікавий метод для вивчення нових слів. Або ж ознайомлювати учнів зі звичайним загальноновживаним і таким популярним під час спілкування сленгом:

Cracksman, crook – злодій;
Chicken – боягуз;
Come what may – будь, що буде;
Easy come, easy go – легко прийшло, легко пішло;
In the shit / in the soup – в біді;
Kick up a quarrel – влаштувати скандал;
Knockout – гарна, мила дівчина;
Know it all – розумник;
Lemon – непотрібна річ;
Let Down – обламувати, підводити;
Loudmouth – базіка;
Make a hit – мати успіх;
Money to burn – багато грошей;
Monkey business – брудна справа; нечесна гра;
Pal – друг, приятель;
Pick Someone up – арештувати;
Picnic – справа, котра не потребує зусиль;
Pie in the Sky – нездійсненна мрія;
Plastic – кредитна карта;
Scam – шахрайство, афера;
See the Light/the Point – розуміти;
So long – до зустрічі, бувай;
Steer Clear – триматись якнайдалі.

Наступним підходом для заохочення учнів до вивчення англійської мови на уроках можна розглянути їх зв'язок з соціальними мережами, зокрема з мережею Інстаграм (58% бажаючих). Виходячи з цього ми ставимо за мету навчити підлітків грамотно і коректно писати коментарі або поздоровлення англійською мовою, які є найбільш поширеними.

Як зробити комплімент:

1. *Wow, you look beautiful. (If she's someone you know but aren't in touch).*
2. *Those eyes are like pearls. (If her eyes are unexpectedly catchy).*
3. *Hey, You've changed, beautiful. (If it is someone you knew).*
4. *I think this is the best I've seen in a long time (If you just want to compliment).*
5. *Is this real or what? I guess this is how angels look. (If she is extremely beautiful).*
6. *Million dollar smile (If she has an amazing smile).*

7. *You look nice.*

8. *You look amazing!* (This phrase is usually used for very special occasions, like when someone is dressed in especially elegant clothing for a formal banquet.).

9. *What a lovely necklace!*

10. *That color looks great on you. (or: You look great in blue).*

11. *I like your new haircut.*

12. *It took my breath away!*

13. *I was just staring at the picture open-mouthed for so long!*

Як прокоментувати гарну пару:

1. *What a perfect couple.*

2. *You two is perfect for each other.*

3. *This couple is a perfect example of relationship.*

4. *What a lovely couple.*

5. *This is what love means.*

Як привітати з днем народження:

1. *Happy birthday! All the best! – З днем народження! Всього найкращого!*

2. *May your life be filled with sounds of laughter and the feeling of love! – Нехай твоє життя буде наповнена звуками сміху і почуттям любові!*

3. *On this special day I wish you all the best! – Я бажаю тобі всього самого найкращого в цей особливий день!*

4. *You deserve the best and nothing less! – Ти заслуговуєш всього найкращого і не менше!*

5. *May your heart be filled with happiness! – Нехай твоє серце буде наповнене щастям!*

6. *I wish you wonderful Birthday! – Я бажаю тобі чудового дня народження!*

7. *May you have many days like this and enjoy yourself and your day! – Нехай у тебе будемо багато днів, як цей, радій собі і кожному дню!*

8. *On the occasion of... – З нагоди...*

9. *With all my heart I wish you... – Від усього серця бажаю тобі...*

10. *On this joyous day ... – В цей радісний день...*

11. *I wish you happiness / joy / good health / love... – Бажаю тобі щастя/радість/здоров'я/кохання...*

12. *Accept my warmest/ sincerest wishes! – Прийми мої теплі/щирі побажання!*

13. *Keep well! Stay healthy! – Будь здоров!*

Як привітати з новорічними святами:

1. *Best wishes for a merry Christmas and a happy New Year! – Найкращі побажання веселого Різдва і щасливого Нового року!*

2. *Happy 2018! I wish you a new year filled with prosperity, joy, and contentment! – Щасливого 2018! Бажаю, щоб новий рік приніс благополуччя, радість і виконання задуманого!*

3. *Season's Greetings and best wishes for the New Year! – Бажаю радісних свят і нового року, повного миру і щастя!*

4. *With warm and friendly wishes for a Merry Christmas and a Bright and*

Happy New Year! – З найкращими дружніми побажаннями, веселого Різдва, і щасливого Нового року!

Під час проведення нашого дослідження в школі серед підлітків, спостереження і спілкування з ними, ми дійшли до висновку, що підлітки мають досить низьку мотивацію до вивчення англійської мови на уроках в загальноосвітніх школах. На нашу думку, на це впливає багато чинників, але одним із найважливіших є те, що матеріал часто зовсім не співпадає з інтересами і домаганнями підлітків. Зниження мотивації породжує зниження рівня успішності оволодіння необхідними знаннями, вміннями та навичками. Нами були запропоновані шляхи підвищення мотивації з урахуванням інтересів підлітків, а саме застосування спеціально відібраного матеріалу (сленгу та коментарів для соціальних мереж) для створення ситуацій для розвитку вмінь та навичок усного та писемного мовлення. Ефективність зазначених вище підходів була доведена під час пробного навчання в школі.

Список використаної літератури

1. Заброцький М. М. Вікова психологія: навч. посібник / М. М. Заброцький. – Київ: МАУП, 1998. – 92с.
2. Маркова А. К. Формирование мотивации обучения / А. К. Маркова, А. Т. Матис, А. Б. Орлов. – Москва: Просвещение, 2006. – 327 с.
3. Морозова Н. Г. Вчителю про пізнавальному інтересі / Н. Г. Морозова // Психологія і педагогіка. – Бердянськ: БДПУ, 2000. – № 2. – 245 с.
4. Выготский Л. С. Педагогическая психология / Л. С. Выготский. – Москва: Просвещение, 2003. – 110 с.
5. Хекхаузен Х. Психология мотивации достижения / Х. Хекхаузен. – Санкт-Петербург: Питер, 2001. – 144 с.
6. Валеев Г. Х. Методология и методы психолого-педагогических исследований: учебн. пособ. / Г. Х. Валеев – Стерлитамак: Гос. пед ин-т, 2002. – 29 с.
7. Дусавицкий А. К. Формула интереса / А. К. Дусавицкий. – Москва: Просвещение, 2007. – 63 с.
8. Лозоцева В. Н. Формування навчальної мотивації школярів / В. М. Лозоцева // Школа і виробництво. – № 4 – 2004. – 305 с.